

Fördelning av statsbidrag 2027–2029

Förslag till fördelning av statsbidrag beskrivs i kapitel 5 i förslag till nya villkor. I det här dokumentet beskrivs vilka ingångsvärden som planeras användas när det nya fördelningssystemet träder i kraft och därmed hur statsbidragen fördelas 2027 till 2029.

Statsbidragen fördelas framåtsyftande för treårsperioder i stället för ett år i taget. Detta ger folkhögskolorna större framförhållning och frihet i planering. Ekonomi och verksamhet kan överblickas under en längre period.

Det nya systemet innehåller tre bidragstyper; organisationsbidrag, verksamhetsbidrag inklusive förstärkningsbidrag samt utvecklingsbidrag.

Organisationsbidrag 2027–2029

Bidraget fördelas som tidigare lika till alla folkhögskolor. 2026 och 2027 höjs organisationsbidraget sedan Folkbildningsrådets styrelse beslutat att fördela resurserna som efterlämnats av Albins och Markaryds folkhögskolor dit. Ytterligare höjning av organisationsbidraget planeras för närvarande inte ske under perioden 2027 till 2029.

Folkbildningsrådet har i förslag till nya villkor förtydligat vissa organisatoriska krav och kan i mån av tillgängliga medel på sikt ytterligare höja organisationsbidraget.

Verksamhetsbidrag 2027–2029

Verksamhetsbidraget fördelas som idag utifrån upparbetad (befintlig) volym uttryckt i årsplatser där en årsplats motsvarar 35 veckors studier.

Verksamhet genomförd 2026 slutregleras enligt nuvarande villkor för exempelvis över- respektive underproduktion i mars 2027. Tilldelning för den första treårsperioden sker med ett preliminärt beslut om fördelning för första kvartalet 2027, utifrån tilldelad verksamhetsvolym 2026. Efter slutreglering fastställs nya ingångsvärden uttryckt i årsplatser för 2027, 2028 och 2029. En folkhögskola med 180 årsplatser tilldelas 540 årsplatser eller 18 900 deltagarveckor för de tre åren.

Om antal genomförda årsplatser avviker stort från förväntad årlig verksamhet kan tilldelningen minska under innevarande treårsperiod. Om en skola inte genomfört alla tilldelade årsplatser under de tre åren kommer ingångsvärdet till kommande treårsperiod minska. Medel för årsplatser som inte genomförts under aktuell treårsperiod ska återbetalas.

Förstärkningsbidrag

Det sammanlagda förstärkningsbidraget planeras fortsatt ligga på åtta procent av ordinarie statsbidrag vilket är samma nivå som i nuvarande villkor. Det allmänna förstärkningsbidraget uppgår till ungefär 6 procent och det särskilda till ungefär två procent.

Det allmänna förstärkningsbidraget fördelas per deltagarvecka till allmän kurs. En enskild folkhögskola tilldelas allmänt förstärkningsbidrag för en maximal andel på 60 procent av den egna folkhögskolans totala verksamhet.

Ingångsvärdet för folkhögskolans allmänna förstärkningsbidrag kommer att beräknas som ett genomsnitt på genomförd allmän kurs under 2025 och 2026. Det fastställda ingångsvärdet förändras inte under treårsperioden. Nytt ingångsvärde till nästa treårsperiod fastställs utifrån ett snitt av genomförd verksamhet 2027 till 2029.

Folkbildningsrådet kommer att följa utvecklingen av allmän kurs och gränsen för hur stor del av den egna allmänna kursen som berättigar till allmänt förstärkningsbidrag kan komma att förändras utifrån hur verksamhetsvolymen för allmän kurs utvecklas nationellt.

Det särskilda förstärkningsbidraget riktar sig till deltagare med omfattande och varaktig funktionsnedsättning enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt till deltagare med brister i svenska språket som studerar på yrkeskurser.

Det särskilda förstärkningsbidraget är sökbart efter utlysning. Utlysning sker på hösten. Den första ansökningsperioden är öppen mellan 26 november 2025 och 31 januari 2026. Ansökan kommer att öppna årligen för kompletterande ansökningar till deltagare på långa kurser samt till korta kurser som ska genomföras kommande kalenderår.

Särskilt förstärkningsbidrag till deltagare på yrkeskurser med brister i svenska språket ersätts med en summa per deltagarvecka och fördelas preliminärt efter ansökan från respektive skola i november 2026.

Fortsättningsvis blir skolans beviljade medel relaterade till föregående års slutreglering och möjlighet erbjuds att ansöka om medel för ny verksamhet.

Redovisningen av deltagare på yrkeskurser med brister i svenska språket tas från deltagarstatistiken (SchoolSoft) i samband med slutreglering.

Det särskilda förstärkningsbidragets användning redovisas med en rapport av utökade pedagogiska tjänster per skola. Medel som inte använts återbetalas.

Insamling av statistik gällande funktionsnedsättning

I de nya villkoren föreslås det bli obligatoriskt att lämna uppgifter till SCB om deltagare med funktionsnedsättning och rapportering av deltagarna kopplas till utbetalningen av förstärkningsbidrag.

I rapporteringen ska skolan ange vilka deltagare som skolan bedömer har en funktionsnedsättning, respektive vilka deltagare som ligger till grund för det särskilda förstärkningsbidraget.

Utvecklingsbidrag

Utvecklingsbidraget finansieras via ofördelade medel och fördelas efter kriterier i respektive utlysning. Under den första fördelningsperioden kommer huvuddelen av ofördelade medel att användas till kompensation för minskad ersättning i förstärkningsbidrag (se nedan). Det innebär också att det sannolikt finns mycket begränsade möjligheter att starta nya försöksverksamheter under 2027, 2028 och 2029.

Utöver ofördelade medel kan andra resurser komma att tillföras utvecklingsbidraget. Det kan röra sig om satsningar i form av nya statsbidrag eller andra resurser som av olika skäl inte har fördelats.

Kompensationen i samband med införande av nytt förstärkningsbidrag

Det nya upplägget för förstärkningsbidraget innebär i viss mån en omfördelning mellan folkhögskolor. Beslutet innehåller därför en kompensation där en nedtrappning sker genom att enskilda skolors ersättning tillåts minska med högst en miljon kronor per år som längst under tre år.

Kompensationen kopplas till förstärkta lärarinsatser och ska redovisas årligen. Skolor som mottar kompensation har samma krav på genomsnittlig lärartäthet som i det gamla systemet, 1,8 helårstjänster per 1 000 dv.

Kompensationen baseras på utbetalt förstärkningsbidrag och bidrag till språkligt stöd 2025 jämfört med allmänt och särskilt förstärkningsbidrag per år 2027, 2028 och 2029. I samband med årlig avstämning följs användningen av kompensationen upp. I samband med slutreglering av de tre åren återbetalas medel som inte använts till förstärkta lärartjänster.

Momskompensation

Momskompensationen för rörelsedrivna folkhögskolor finns kvar i det nya systemet för fördelning av statsbidrag. Den kommer att behålla nuvarande värde och beräkningsgrund och utgå till samma skolor som i nuvarande system.

Särskilda regler för små skolor

I det nya systemet planeras liksom idag små skolor att ges möjlighet att växa till minst 143 årsplatser, eller 5 000 deltagarveckor. När fördelningsperioden om tre år slutregleras planeras eventuell överproduktion för små skolor att utgöra grund för nytt ingångsvärde. Däremot ersätts inte överproduktion som skett under perioden.

Vad innebär detta för en enskild folkhögskola?

Ingångsvärden och verksamhetsbidraget förväntas beslutas och ersättas för treårsperioden 2027 – 2029, på samma sätt som 2026.

Organisationsbidraget höjs 2026 och förväntas ligga på samma nivå 2027, 2028 och 2029.

Utvecklingsbidraget förväntas under 2027 – 2029 kunna fördelas endast i marginell utsträckning.

När det gäller förstärkningsbidraget har Folkbildningsrådet tidigare informerat om att vi beräknar att ersättningen i den del som riktar sig till allmän kurs kan förväntas ligga runt 320 kronor per deltagarvecka.

Denna prognos bygger på att ordinarie statsbidrag 2027 och framåt ligger kvar på minst samma nivå som 2026.